

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 370/2019
23.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радисав Маравић, адвокат из ..., против туженог Предузећа "ББ" АД ..., чији је пуномоћник Драгана Динић Јотић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3557/16 од 06.06.2018. године, у седници одржаној 23.10.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3557/16 од 06.06.2018. године и пресуда Основног суда у Смедереву П1 579/15 од 14.06.2016. године, тако што се **УСВАЈА** тужбени захтев тужиоца и поништава решење туженог "ББ" АД ... од 23.10.2006. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду и обавезује тужени да тужиоца врати на рад.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 253.500,00 динара у року од 15 дана.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву П1 579/15 од 14.06.2016. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог од 23.10.2006. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду и да га врати на рад на послове које је обављао пре доношења оспореног решења и да му накнади трошкове парничног поступка. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка од 220.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3557/16 од 06.06.2018. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова састава жалбе.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем туженог од 23.03.2006. године тужиоцу запосленом на пословима алатничара друге групе отказан је уговор о раду на основу члана 179. тачка 3. Закона о раду и члана 18. став 2. Закона о штрајку због учињене повреде радне дужности. Тужиоцу је стављено на терет да је спречио послодавца да користи и располаже средствима којима обавља делатност зато што је као учесник штрајка са осталим штрајкачима 26.07, 27.07. и 28.07.2006. године блокирао колски улаз у круг фабрике послодавца и на тај начин онемогућио одвијање саобраћаја из круга фабрике послодавца као и према кругу фабрике, те да је ова блокада капије трајала три дана. Тужиоцу је достављено упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду на које се изјаснио. Одбор синдиката независност код туженог послодавца је 12.07.2006. године донео одлуку о ступању у штрајк упозорења те је 20.07.2006. године донео одлуку о ступању у штрајк. Овом одлуком су утврђени захтеви запослених, да ће штрајк почети 26.07.2006. године у 5,00 сати са почетком рада прве смене као и да ће трајати до испуњења захтева, да ће се одвијати у кругу туженог предузећа. Из извештаја о штрајку и блокади капије од 29.07.2006. године утврђено је да је у дане 26.07, 27.07. и 28.07.2006. године извршена блокада капије туженог и спречавање саобраћаја, тако што су запослени, између осталих и тужилац стајали испред капије и одбијали да се склоне по захтеву службе обезбеђења.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили захтев тужиоца за поништај решења о отказу, закључујући да је тужилац учинио битну повреду радне дисциплине јер је спровођењем штрајка у наведене дане онемогућен излаз више камиона туженог из круга предузећа и улаз камиона добављача у круг предузећа, па је тужилац као учесник штрајка својим присуством у близини капије изразио сагласност да учествује у групи која је спречавањем саобраћаја у кругу предузећа вршила притисак на послодавце да испуни захтеве из одлуке о колективном прекиду рада ометајући на тај начин послодавца да располаже средствима за обављање делатности, па иако није био члан штрајкачког одбора, тужилац је заједно са осталим учесницима штрајка допринео његовој незаконитости.

Становиште нижестепених судава није правилно.

Штрајк или прекид рада представља Уставом гарантовано фундаментално социјално право. Према члану 61. Устава Републике Србије запослени имају право на штрајк, у складу са законом и колективним уговором. Право на штрајк може бити ограничено само законом, сходно природи или врсти делатности. Законом о штрајку („Службени гласник РС“ број 101/05, 103/12), одредбама члана 14. став 1, је прописано да организовање штрајка, односно учешће у штрајку под условима утврђеним овим законом не представља повреду радне обавезе, не може бити основ за покретање поступка за утврђивање дисциплинске и материјалне одговорности запосленог и не

може за последицу имати престанак радног односа запосленог. За разлику од учешћа у законитом штрајку који се не може санкционисати отказом уговора о раду, одредбама чланова 18. став 2. Закона о штрајку је прописано да члан штрајкачког одбора или учесник у штрајку, који штрајк организује и води на начин којим се угрожава безбедност лица и имовине или здравља људи или који спречава запослене који не учествују у штрајку да раде, односно онемогућава наставак рада по окончању штрајка или спречава послодавца да користи средства и располаже средствима којима послодавац обавља делатност чини повреду радне дужности за коју се може изрећи мера престанак радног односа. Овај отказни разлог подразумева да постоји конкретно противправно поступање и индивидуална одговорност запосленог током штрајка, јер учесник штрајка који се понаша по правилима не може сносити одговорност за незаконито поступање других учесника.

У конкретном случају тужилац је заједно са осталим радницима тужених (више од 200 радника) био учесник штрајка у утврђеном периоду, али није био организатор нити члан штрајкачког одбора. Тужилац није лично својим радњама спречавао радни процес послодавца (присуство у близини капије не значи учествовање у спречавању саобраћаја), због чега, по оцени Врховног касационог суда понашање тужиоца у току штрајка није било у супротности са одредбама Закона о штрајку, те својим понашањем тужилац није учинио повреду радне обавезе за коју се може изрећи мера престанка радног односа.

Одлука о трошковима поступка донета је на основу чл. 153, 154. и 165. став 2. ЗПП. Тужиоцу су досуђени трошкови на име састава тужбе од стране адвоката у износу од 16.500,00 динара, за заступање на осам одржаних рочишта у износу од по 18.000,00 динара, три неодржана рочишта у износу од по 9.000,00 динара, састав жалбе и ревизије у износу од по 33.000,00 динара, све одмерено према важећој АТ и ТТ.

На основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић